UMRENİN YAPILIŞI VE UMRE İLE İLGİLİ HÜKÜMLER

﴿ صفة العمرة والأحكام المتعلقة بها ﴾

[Türkçe – Turkish – تركي]

Hazırlayan

Muhammed Şahin

Tetkik : Ali Rıza Şahin

2009 - 1430

islamhouse.com

﴿ صفة العمرة والأحكام المتعلقة بها ﴾

« باللغة التركية »

إعداد

محمد بن مسلم شاهين

مراجعة: علي رضا شاهين

2009 - 1430

islamhouse.com

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- umre hakkında şöyle buyurmuştur:

((اَلْعُمْرَةُ إِلَى الْعُمْرَةِ كَفَّارَةٌ لِمَا بَيْنَهُمَا.)) [متفق عليه]

"Umre, ikinci bir umreye kadar aralarında yapılan (küçük) günahlara keffâret olur."[1]

UMRECİNİN, İHRAMDAN ÖNCE YAPACAĞI ŞEYLER

Umreci kardeş,

Mikattan ihrama girmeden önce aşağıdaki şeyleri yapmalısın:

Mikat'tan ihrama girmeden önce tırnaklarını kesmeli, bıyığını kısaltmalı, koltuk altı ve kasık kıllarını traş etmelisin.

Erkek ve kadının, -imkânı varsa- bütün vücutlarını yıkamaları (boy abdesti almaları) sünnettir. Boy abdesti alamazsan, bunda bir sakınca yoktur ki bu durum, âdetli ve loğusalı kadınlar için de geçerlidir.Erkek, (ihrama girerken) dikişli bütün elbiselerini çıkarır ve ihram elbiselerini giyer.Aynı şekilde kadın da yüzündeki burka ve peçe ile ellerindeki eldivenleri çıkarır. Kadın, yabancı erkeklere karşı yüzünü (başını ve yüzünü örtmesi için) başörtüsüyle örter. Yüzüne örttüğü başörtüsü, yüzüne gelirse, bunda bir sakınca yoktur.

Erkek, boy abdesti aldıktan sonra bulabildiği güzel kokuyu sadece vücuduna sürer.İhram elbisesine güzel koku sürmez.

İHRAMA NASIL GİRİLİR?

İhram; umre için, yıl boyunca herhangi bir vakitte, bu ibâdete (umre ibâdetini edâ etmeye) niyet etmek demektir.Umrenin rükünleri, Mikat'tan ihrama girdikten sonra başlar.

Umre yapmak isteyen kimse, karayoluyla -otomobil gibi bir araçla- Mikat'a ulaştığı zaman, boy abdesti alması ve imkânı varsa vücuduna güzel koku sürmesi müstehaptır. Fakat ihram elbisesine güzel koku sürmez.Boy abdesti almasa da bunun bir sakıncası yoktur.Sonra ridâ ve izârdan oluşan, beyaz ve temiz olan ihram elbisesini giyer. Kadının ihramı için, sünnet olan bir elbise yoktur.Aksine kadın, vücut hatlarını belli etmeyen ve zînetini göstermeyen herhangi bir renkte elbise giyebilir.

(İhram elbisesini giydikten) sonra bu ibâdete (umre ibâdetine) niyet eder.Niyet ettikten sonra -diliyle telaffuz etmese bile- artık ihrama girmiş olur.İhrama girme niyetini, farz namazdan sonra yaparsa, güzel olur. Eğer farz namazın olmadığı bir vakitte ihrama

[1] Buhârî ve Müslim

girer de abdest namazına niyet ederek iki rekât namaz kılarsa, bunun bir sakıncası yoktur. Eğer umreyi başkası adına yapıyorsa, hac veya umreyi o kimsenin adına niyet ederek şöyle der: **"Lebbeykellahumme an fulân"**

Umreci, Telbiye getirmeye başladığında, bununla ibâdete (umreye) başladığını ilân etmiş olur.

Eğer deniz veya hava yoluyla geliyorsa, uçak pilotlarının ve gemi kaptanlarının umrecilerin ihram elbiselerini giymeye hazırlanmaları için, yolculara, Mikat'ın hizâsına yaklaştıklarını ilân etmeleri bir alışkanlık hâline gelmiştir.Mikat'ın hizâsına geldikleri zaman umreye niyet ederler ve bol bol Telbiye getirirler.Umrecinin, ülkesindeki evinden ihram elbisesiyle çıkmasında, sonra da gemi veya uçağın, Mikat'ın hizâsına geldiğinde bu ibâdete (umreye) başladığını ilân etmek için Telbiye getirmesinde bir sakınca yoktur. Erkekler, açıktan Telbiye getirirler. Kadınlar, açıktan getirmezler (kendileri işitecek şekilde Telbiye getirirler.)

İHRAMIN YASAKLARI

Umreci, mikattan ihrama girdikten sonra şunları yapması kendisine haram olur:

- Saçlarından veya tırnaklarından bir şey alması.Eğer (saçı veya tırnağı) dökülür ya da kasıtsız veya unutarak veyahut da hükmünü bilmeyerek ondan bir şey alırsa,kendisine bir şey gerekmez.
- Vücuduna veya ihram elbisesine güzel koku sürmek, ihramın yasaklarındandır.
- İhramla başını örtmek ve (takke gibi) başa yapışan bir şeyle örtmek. İhramlı kimse, unutarak veya hükmünü bilmeden başını örterse, hatırladığı veya hükmünü öğrendiğinde başını örten o şeyi hemen izâle etmesi gerekir. (Bunu yaptığı takdirde) kendisine bir şey gerekmez.
- İhramlının, elbise ve gömlek gibi, vücudunun tamamını veya bir kısmını örten dikişli elbise giymesi câiz değildir.Fakat ihram elbisesinin alt kısmı olan izârı bulamazsa, bu takdirde pijama ve pantolon gibi bir şey giymesi câizdir.Terlik bulamayan kimsenin de kapalı ayakkabı giymesi câizdir ve bunda hiçbir sakınca yoktur.
- Kadınlarla nişanlanmak, nikahlanmak veya nikah kıydırmak, ihramın yasaklarındandır.

Nitekim Osman'ın -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği hadiste, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((لَا يَنْكِحُ الْمُحْرِمُ، وَلَا يُنْكَحُ، وَلَا يَخْطُبُ.)) [رواه مسلم]

"İhramlı, evlenemez, evlendiremez (başkasının nikahını kıyamaz) **ve nişanlanamaz."**[1]

[1] Müslim

- (Eşiyle) cinsel ilişkiye girmek ve onu şehvetle öpmek, ihramın yasaklarındandır.
- İhramlı kadın eldiven giyemez, yüzünü peçe veya burka ile örtemez.Fakat yabancı erkekler bulunması halinde, yüzünü başörtüsüyle örter. Tıpkı ihramlı olmadığı zamanlarda örttüğü gibi.
- Müslümanın, ihramlı olsun veya olmasın, Harem bölgesinde para, altın ve gümüş gibi yitik eşyayı, ilan etmenin dışında bir amaçla alıp kullanması câiz değildir.
- Kara hayvanı avlaması veya sürmesi veyahut da avlanmasına yardım etmesi câiz değildir.
- Harem bölgesinde insanın bir fiili olmaksızın kendiliğinden biten ağaçları ve yeşil bitkileri koparması câiz değildir.

İHRAMLININ YAPMASI MÜBAH OLAN ŞEYLER

İhramlının, niyet ettikten sonra şunları yapması câizdir:

- (Parmağına) yüzük ve (koluna) saat takması, terlik giymesi, kulaklık takması, şemsiye ve aracın tavanı ile gölgelenmesi.
- İhramlının, gözlük ve kemer takması, yarasına sargı bağlatması câizdir.
- İhramlının, başını ve vücudunu yıkaması (banyo yapması) câizdir.(Banyo yaparken) kasıtsız olarak vücudundan kıl düşürse, bunda bir sakınca yoktur.
- İhramlının, eşyasını ve yatağını başının üzerinde taşıması, ihram elbiselerini yıkaması ve temizlemesi câizdir.

UMRE NASIL YAPILIR?

UMRENİN TAVAFI

Umreci, Mekke-i Mükerreme'ye ulaştıktan sonra boy abdesti alması, daha sonra da umre menâsikini edâ etmek için Beytullah'ın bulunduğu Mescid-i Haram'a gitmesi müstehaptır.Mescid-i Haram'a boy abdesti almadan giderse, kendisine bir şey gerekmez.

Umreci, Mescid-i Haram'a girerken sağ ayağını içeri atarak şöyle der:

((أَعُوذُ بِاللهِ الْعَظِيمِ وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، اَللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ.))

"Allah'ın rahmetinden kovulmuş şeytandan; Yüce Allah'a, O'nun kerîm vechine ve (bütün mahlûkâta gâlip) ezelî hükümrânlığına sığınırım.Allahım! Bana, rahmetinin kapılarını aç."

Umreci, sonra tavafa başlamak için Kabe-i Müşerrefe'ye doğru yönelir.Sadece umre tavafı ile Kudûm tavafında 'Izdıbâ' yapmak, erkeğe sünnettir.

Izdıba'nın yapılışı şöyledir: Erkeğin, ridâsının ortası sağ koltuğunun altına, uçları ise omuzlarının üzerine gelecek şekilde omuzunu açık bırakmasıdır.

Umreci, daha sonra Hacer-i Esved'den başlamak üzere 7 şavttan oluşan tavafa başlar. Tavafa başlamadan önce, insanlara izdiham vermeden,onları sıkıştırmadan, onlara sövmeden ve vurmadan Hacer-i Esved'e ulaşma imkânı bulursa, güzel olur.Fakat insanlara izdiham vermek, onları sıkıştırmak, onlara sövmek ve vurmak, şüphesiz ki bu hareket, müslümanlara eziyet olduğundan dolayı hatadır.Oysa Hacer-i Esved'in önünden geçerken durmaksızın, uzaktan 'Allahu Ekber' diyerek eliyle işâret etmesi yeterlidir. Umreci, yedi şavtın tamamında bu şekilde devam eder ve itişip-kakışarak ve sesleri yükselterek insanlara eziyet etmekten uzak durur.

Rükn-i Yemânî'ye vardığında eliyle dokunma imkânı bulursa, ona dokunur, fakat onu öpmez veya Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünnetine aykırı hareket eden bazı insanların yaptıkları gibi, ona el-yüz sürmez.Rükn-i Yemânî'ye eliyle dokunma imkânı bulamazsa, ona eliyle işâret etmeden veya Tekbir getirmeden tavafa devam eder.Tavaf sırasında Rükn-i Yemânî ile Hacer-i Esved arasında şöyle duâ etmesi sünnettir:

﴿ رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِى ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴾

"Rabbenâ Âtinâ fid-dünya haseneten ve fil-âhirati haseneten ve kınâ azâben-nâr."

"Rabbimiz! Bize, dünyada (âfiyet, helâl rızık, faydalı ilim ve sâlih amel gibi) **güzellik ver. Âhirette de güzellik** (cenneti) **ver ve bizi cehennem azabından koru."**

Umreci, her şavtını Hacer-i Esved'den başlamak ve yine orada sona erdirmek sûretiyle 7 şavtlık tavafını bu şekilde tamamlar. Sadece Kudûm tavafı ile umre tavafının ilk üç şavtında Remel yapmak sünnettir. Remel; adımları birbirine yakın ve hızlı atarak yürümektir.

Umrecinin, tavafını bitirdikten sonra sağ omuzunu örtmesi gerekir. Sonra imkân bulursa, iki rekâtlık tavaf namazını Makam-ı İbrahim'in arkasında kılar.İmkân bulamazsa, bu iki rekâtlık namazı Mescid-i Haram'ın herhangi bir yerinde kılar.Tavaf namazı müekked sünnettir.Birinci rekâtta Fatiha sûresinden sonra Kâfirûn sûresini, ikinci rekâtta ise Fatiha sûresinden sonra İhlas sûresini okur.Bu iki sûrenin dışında başka sûreler okuduğu takdirde, bunda bir sakınca yoktur.

Umreci, tavafı bitirdikten sonra yedi şavttan oluşan sa'yı edâ etmek için Safa'ya doğru çıkar. Safa'ya yaklaşınca Allah -azze ve celle-'nin başladığı gibi başlayarak şöyle der:

﴿ ۞ إِنَّ ٱلصَّفَا وَٱلۡمَرۡوَةَ مِن شَعَآئِرِ ٱللَّهِۖ فَمَنۡ حَجَّ ٱلۡبَيۡتَ أَوِ ٱعۡتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيۡهِ أَن يَطَّوَّفَ بِهِمَاۚ وَمَن تَطَوَّعَ خَيۡرٗا فَإِنَّ ٱللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ١٥٨ ﴾[سورة البقرة الآية: ١٥٨]

"Şüphesiz ki Safa ile Merve, Allah'ın görünen nişânelerindendir.Her kim, Kâbe'yi hac veya umre kastıyla ziyâret ederse, ikisi arasında sa'y etmesinde bir günah yoktur.Her kim, samimî olarak Allah için gönüllü bir şey yaparsa, hiç şüphe yok ki Allah, (aza çoklukla karşılık vererek) onu kabul eder, (kullarının amellerini zerre miktarı da olsa) bilir (ve onu zâyi etmez)."[1]

Sonra Safâ'ya tırmanır ve üzerinde durur.Kıble'ye yönelerek üç defa "Elhamdulillah" ve "Allahu Ekber" der. Daha sonra ellerini kaldırarak bol bol duâ eder ve şöyle der:

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَشَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ.))

"Allah'tan başka hakkıyla ibâdete lâyık hiçbir ilah yoktur. O, birdir ve hiçbir ortağı yoktur. Mülk O'nundur, hamd da O'nadır. O, her şeye gücü yetendir. Allah'tan başka hakkıyla ibâdete lâyık hiçbir ilah yoktur. O birdir. Va'dini yerine getirmiş, kuluna (Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e) yardım etmiş ve (Hendek savaşında düşman) grupları sadece o hezimete uğratmıştır."

Bu zikri üç defa tekrarlar.Bu arada dilediği şekilde duâ edebilir.Bundan daha az duâ ederse de bir sakıncası yoktur.Ellerini ancak duâ ederken kaldırır. Allahu Ekber derken elleriyle işâret etmez.

Sonra Safâ'dan iner ve Merve'ye doğru yönelir.(Merve'ye doğru giderken) kendisi, âilesi ve müslümanlar için kolayına gelen şekilde duâ eder.Yeşil çizgiye geldiğinde hızlı bir şekilde koşar.Bu, erkekler içindir, kadınlar için değildir.İkinci yeşil çizgiye gelince, o noktadan Merve'ye ulaşıncaya kadar normal bir şekilde yürür.Merve'ye ulaştığında Kâbe'ye yönelir ve Safâ'ya tırmanırken dediği duâ ve zikirlerin aynısını burada da der. Ancak burada (yukarıda geçen) âyeti okumaz. Sonra dilediği şekilde duâ eder.Ardından Merve'den iner ve yeşil çizgiye gelinceye kadar yürür.Yeşil çizgiye geldiğinde hızlı bir

[1] Bakara Sûresi: 158

şekilde ikinci yeşil çizgiye kadar koşar.Umreci, yedi şavtlık say'ını bu şekilde tamamlar. Safâ'dan Merve'ye gidişi bir şavt, Merve'den Safâ'ya dönüşü de başka bir şavt sayılır. Umreci, yorgun ve bitkin bir halde olursa veya başına bir durum gelirse, tekerlekli arabaya binerek sa'y'ını tamamlamasında bir sakınca yoktur.

Âdetli veya loğusalı kadının, tavafı değil de sa'yı edâ etmesi câizdir. Çünkü sa'y yapılan alan, Mescid-i Haram'dan değildir.

Umrecinin, sa'y'ı tamamladıktan sonra saçlarını kökünden kazıtır veya kısaltır.Saçları kökünden kazıtmak daha fazîletlidir.Saçları kısaltırken başın tamamının kısaltılması gerekir.Kadın ise, saçlarının ucundan bir parmak boğumu kadarını kısaltır.Böylelikle umrenin amelleri sona ermiş olur.İhram sebebiyle umreciye haram olan her şey, artık kendisine helal olur.

BAZI UMRECİLERİN İŞLEDİKLERİ HATALAR

- Tavaf sırasında Hacer-i Esved'i öpmek için insanlara izdiham verip, onları sıkıştırmak,itişip-kakışmak, insanlara sövüp saymak ve birbirlerine vurmaktır ki bu davranış, hatadır.
- Yaygın hatalardan birisi, umrecinin, tavaf sırasında Hacer-i Esved'in hizâsında durup eliyle ona işâret etmesidir.
- Tavafta yapılan hatalardan birisi, Hicr-i İsmail'in içinden tavaf edilmesidir. Gerçekte Hicr-i İsmail, Kâbe'dendir.Dolayısıyla tavafın, Hicr-i İsmail'in dışından yapılması gerekir.
- Kâbe'nin her köşesi ile duvarlarının, istilâm edilmesi ve onlara ve Kâbe'nin örtüsüne, kapısına ve Makam-ı İbrahim'e el-yüz sürülmesidir.Bütün bu davranışlar, câiz değildir. Çünkü bunlar, dînde aslı olmayan ve Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yapmadığı bid'atlardır.
- Hatalardan birisi de, tavaf sırasında, özellikle de Hacer-i Esved ve Makam-ı İbrahim'in yanında, kadınların erkekleri sıkıştırmalarıdır.
- Safâ ve Merve'de duâ ederken ve tekbir getirirken ellerle işâret etmek, hacılar ve umreciler arasında yaygın olan hatalardan birisidir.
- Kadınların iki yeşil çizgi arasında koşmaları, uzak durulması gereken bir hatadır.